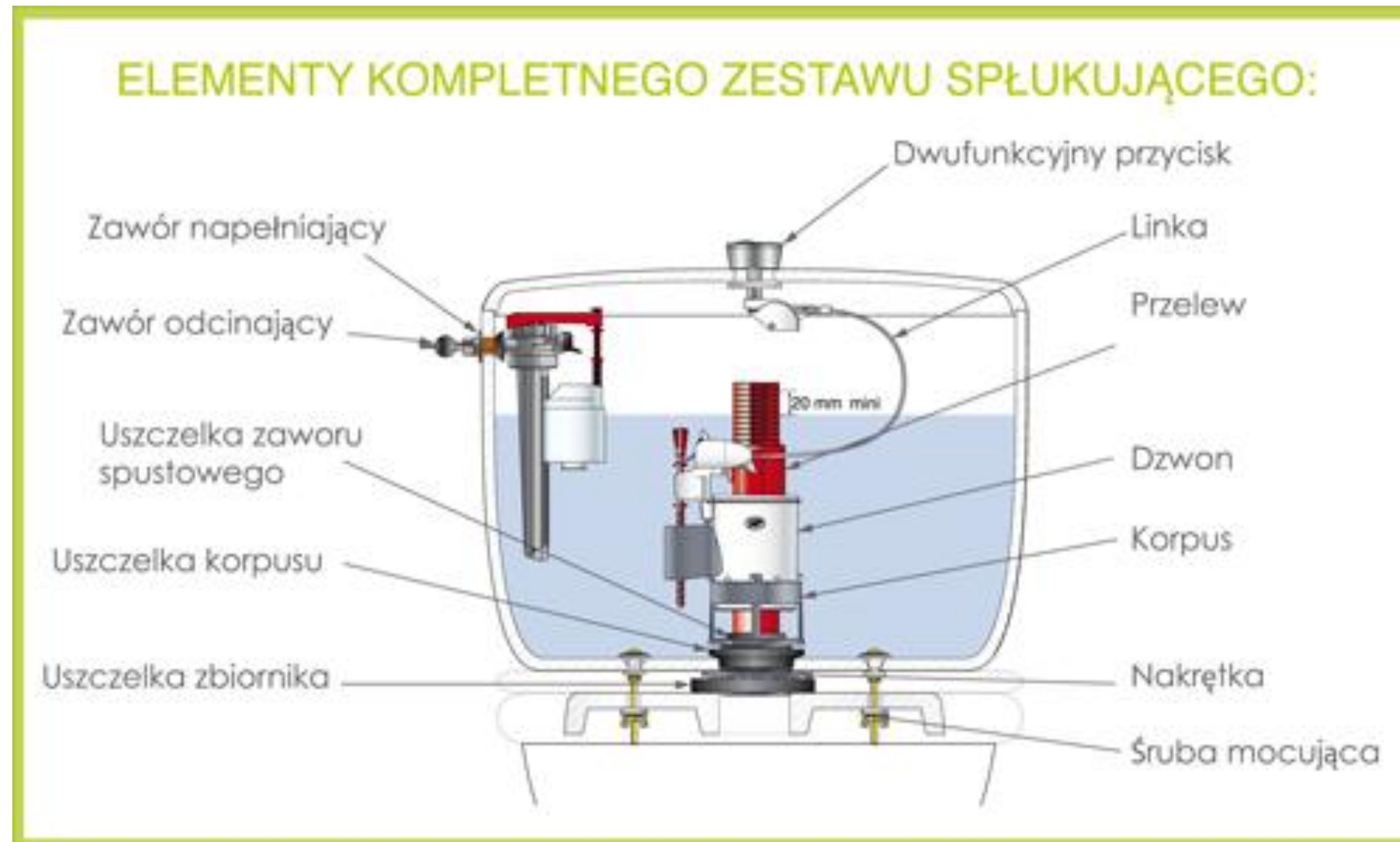

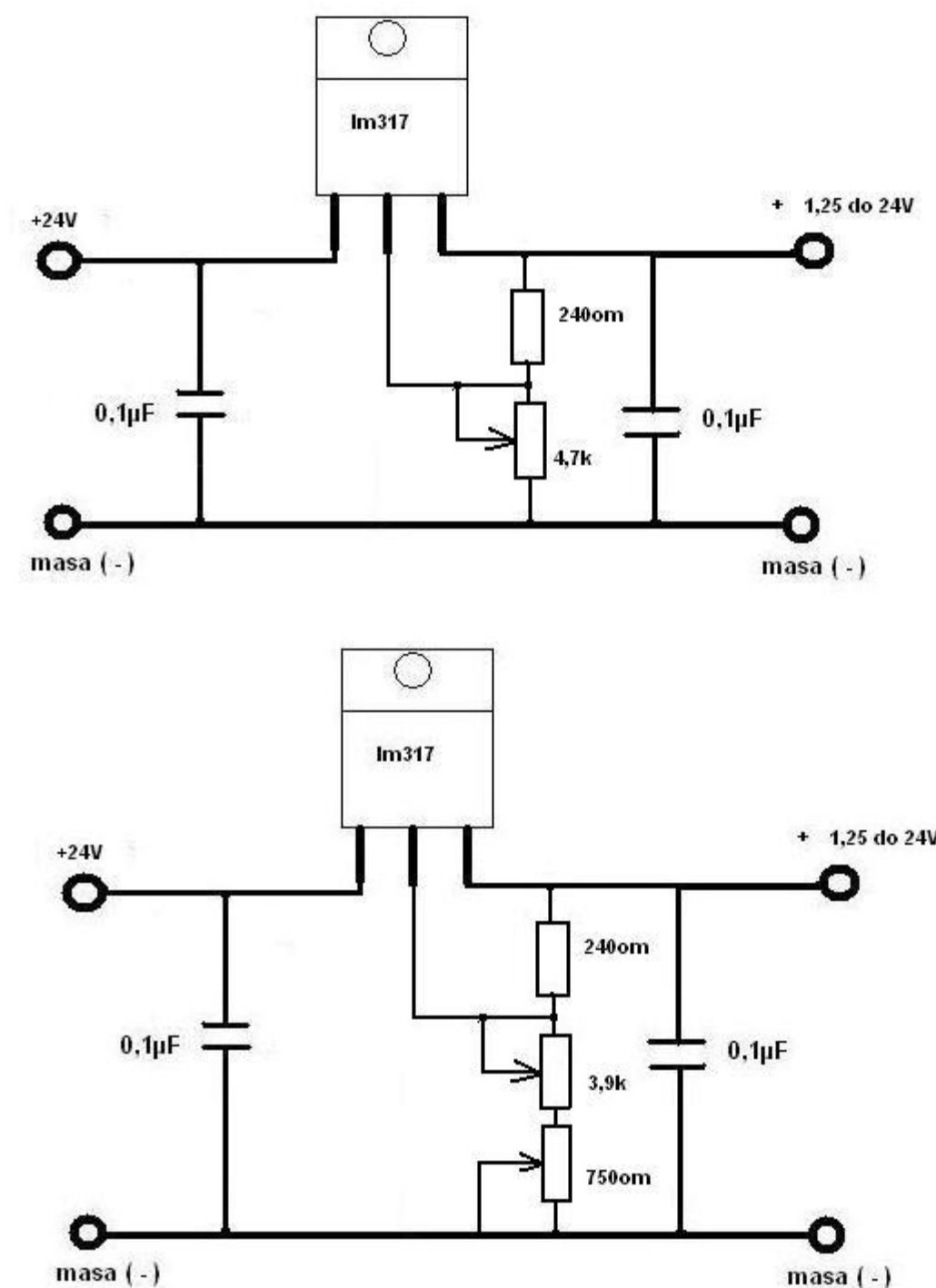
Systemy sterowania rozproszonego

Systemy nadzoru i akwizycji danych

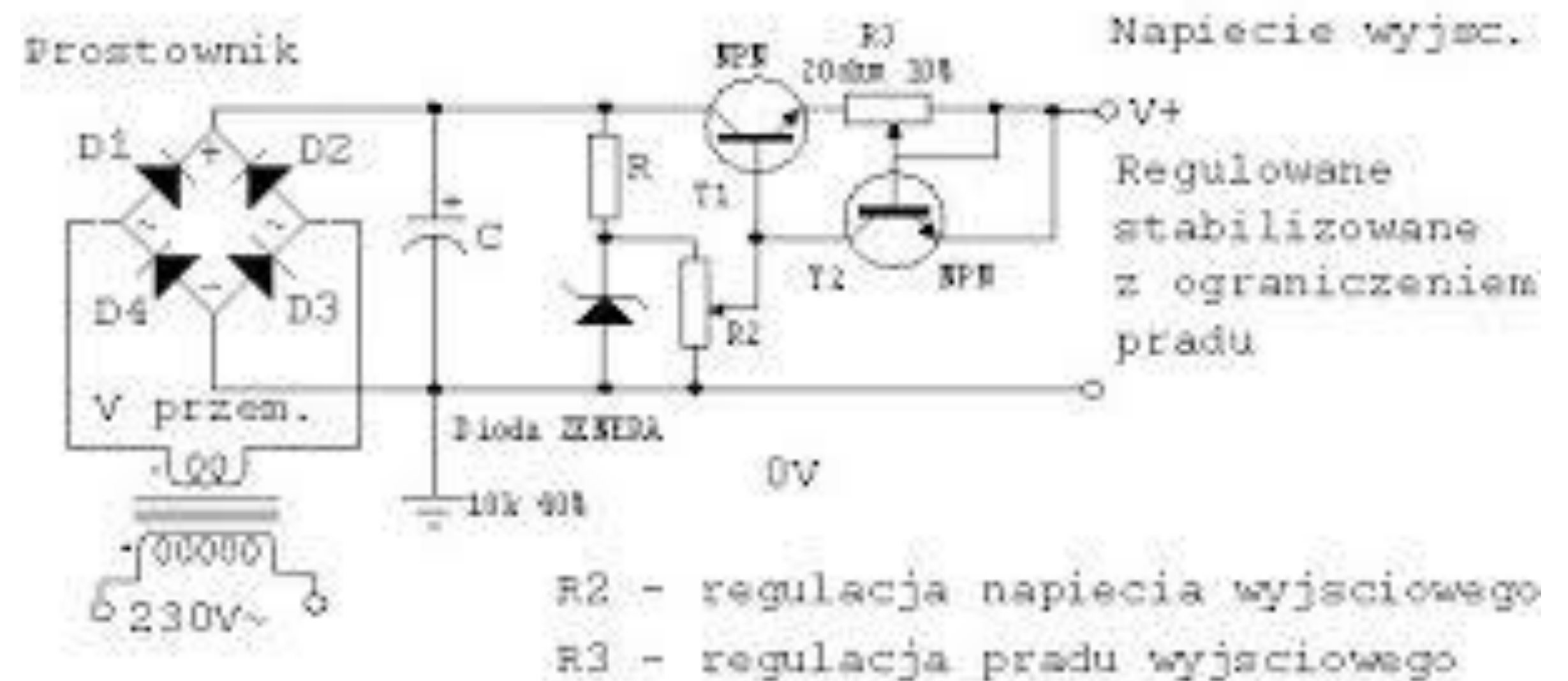
Sterowanie poziomem wody

Sterowanie napięciem elektrycznym (lokalnie)

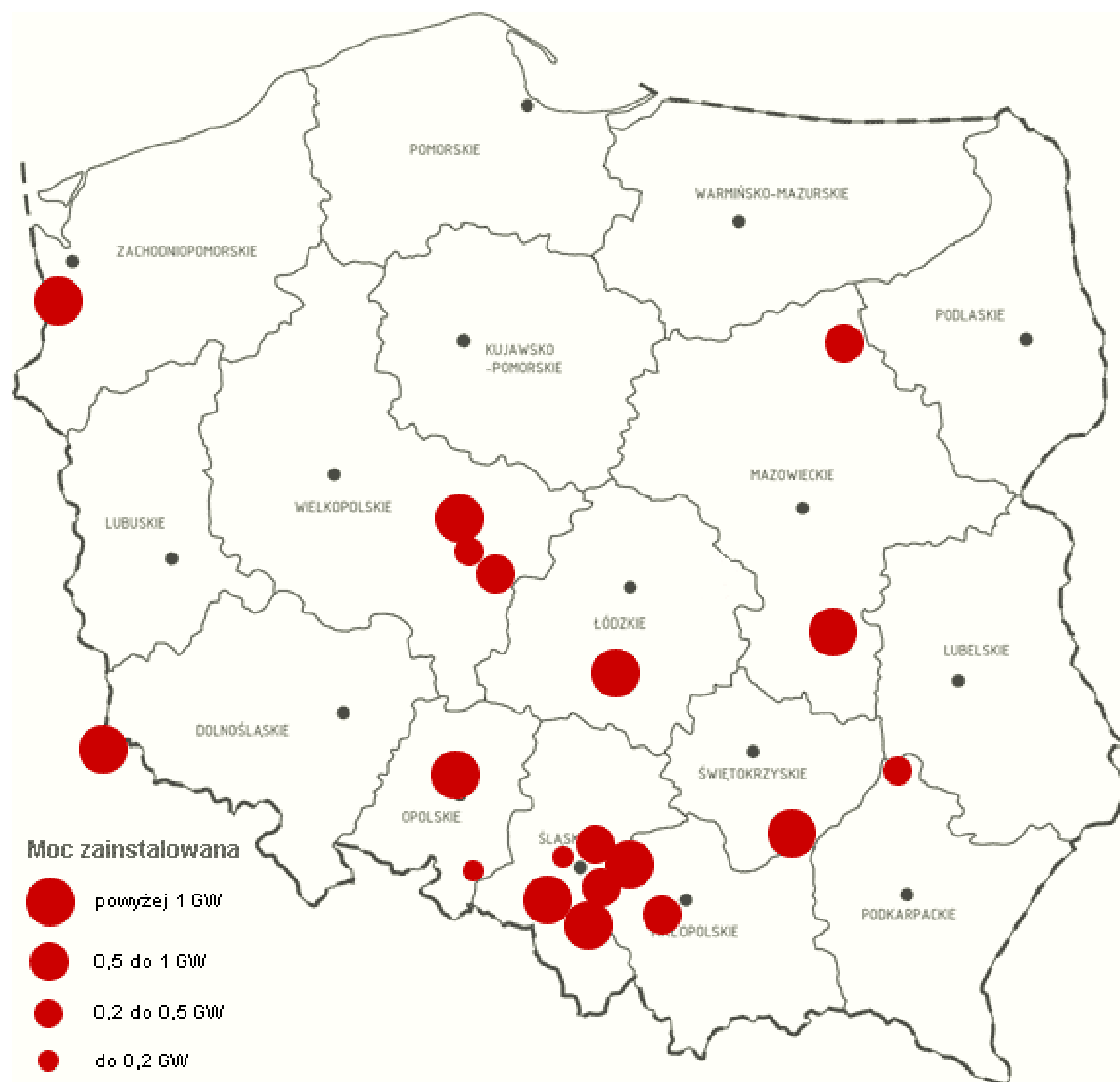

Stabilizator napięcia z ograniczeniem prądu

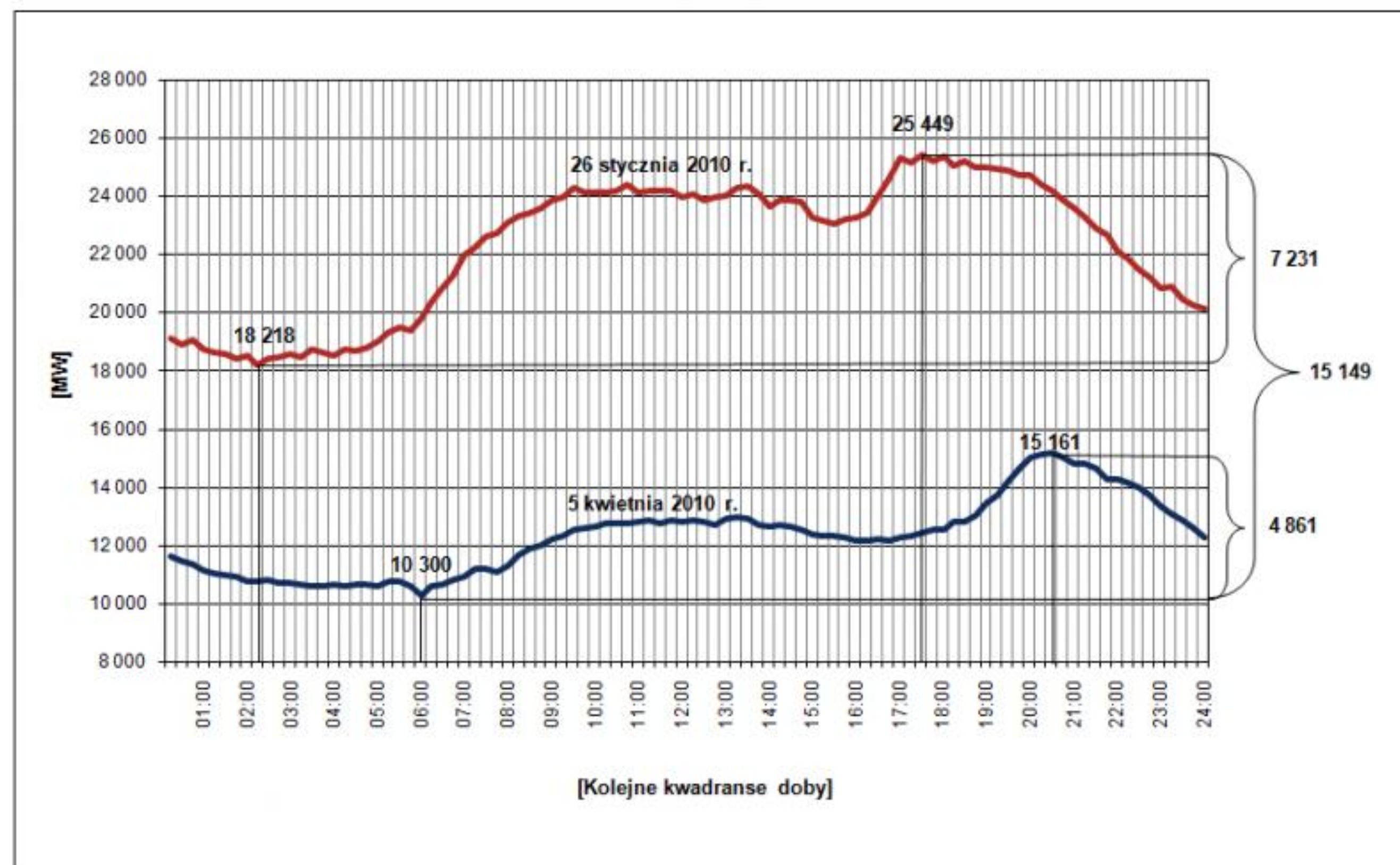

Sterowanie napięciem elektrycznym (globalnie)

<https://rynek-energii-elektrycznej.cire.pl/st,33,325,tr,73,0,0,0,0,0,zalozenia-do-eksploatacji-zloz.html>

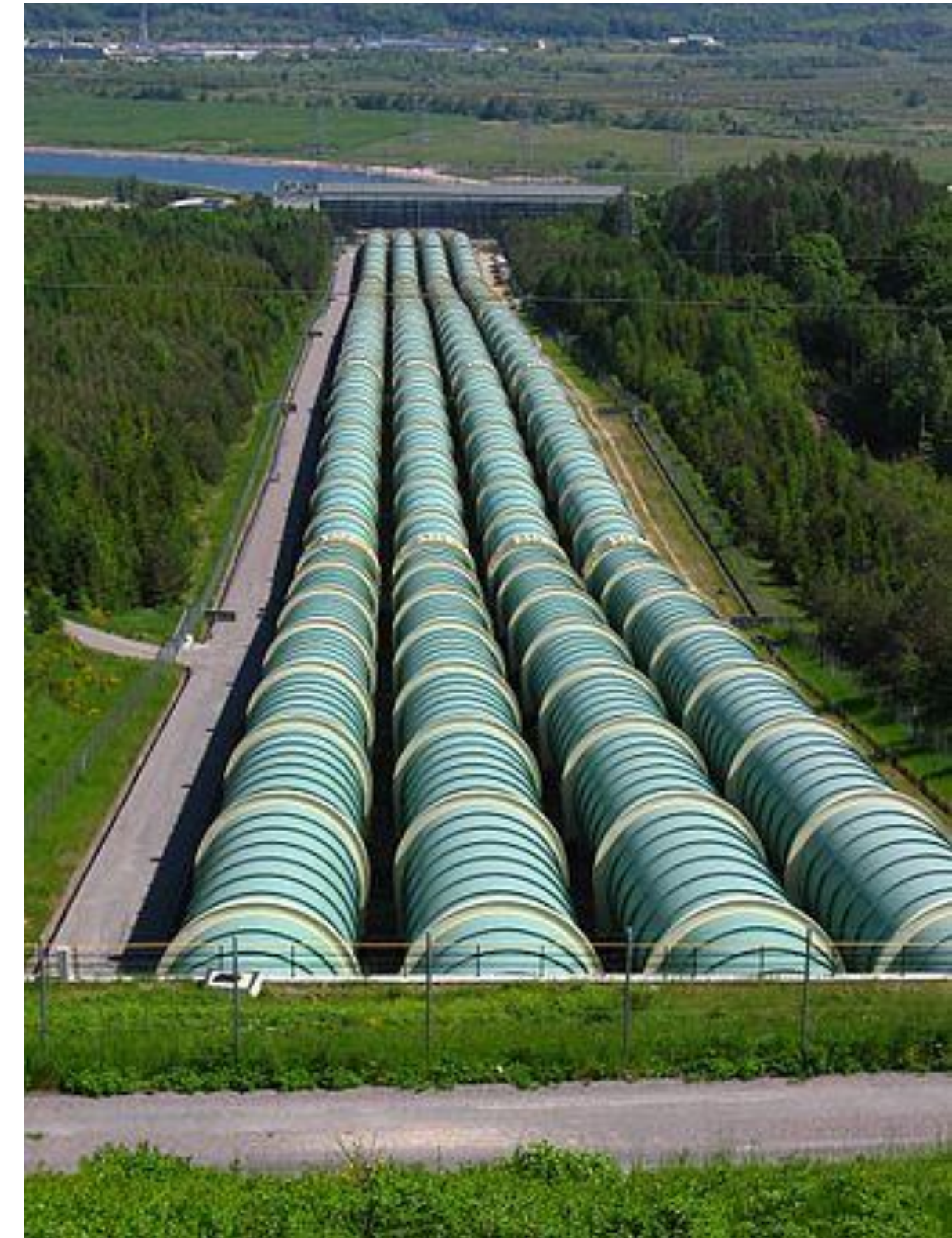
Dobowe zapotrzebowanie na energię elektryczną

<https://optimalenergy.pl/aktualnosci/dystrybucja-pradu/zapotrzebowanie-na-moc-w-polsce-pl/>

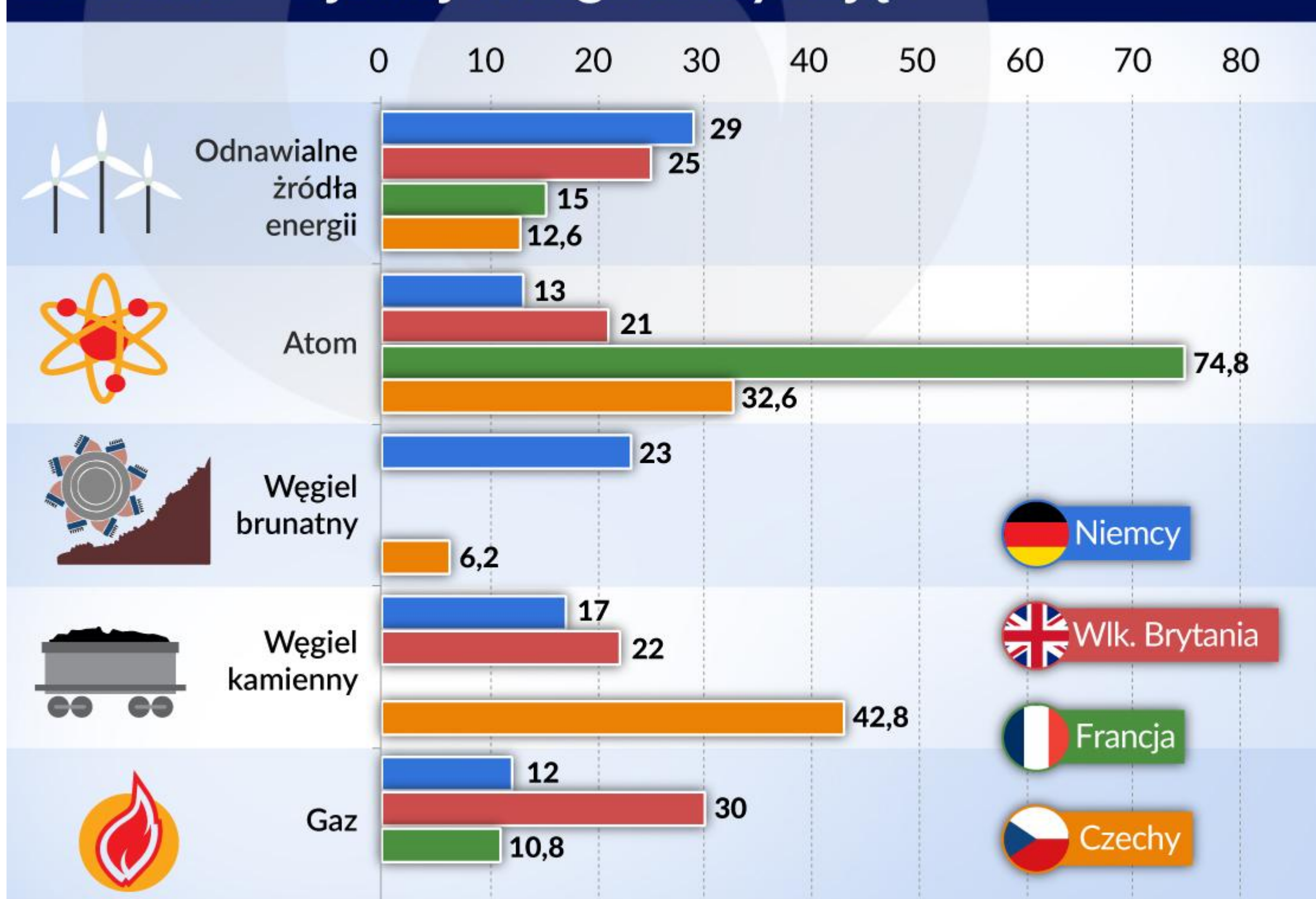
Sterowanie napięciem elektrycznym (globalnie)

Ewolucja systemów sterowania

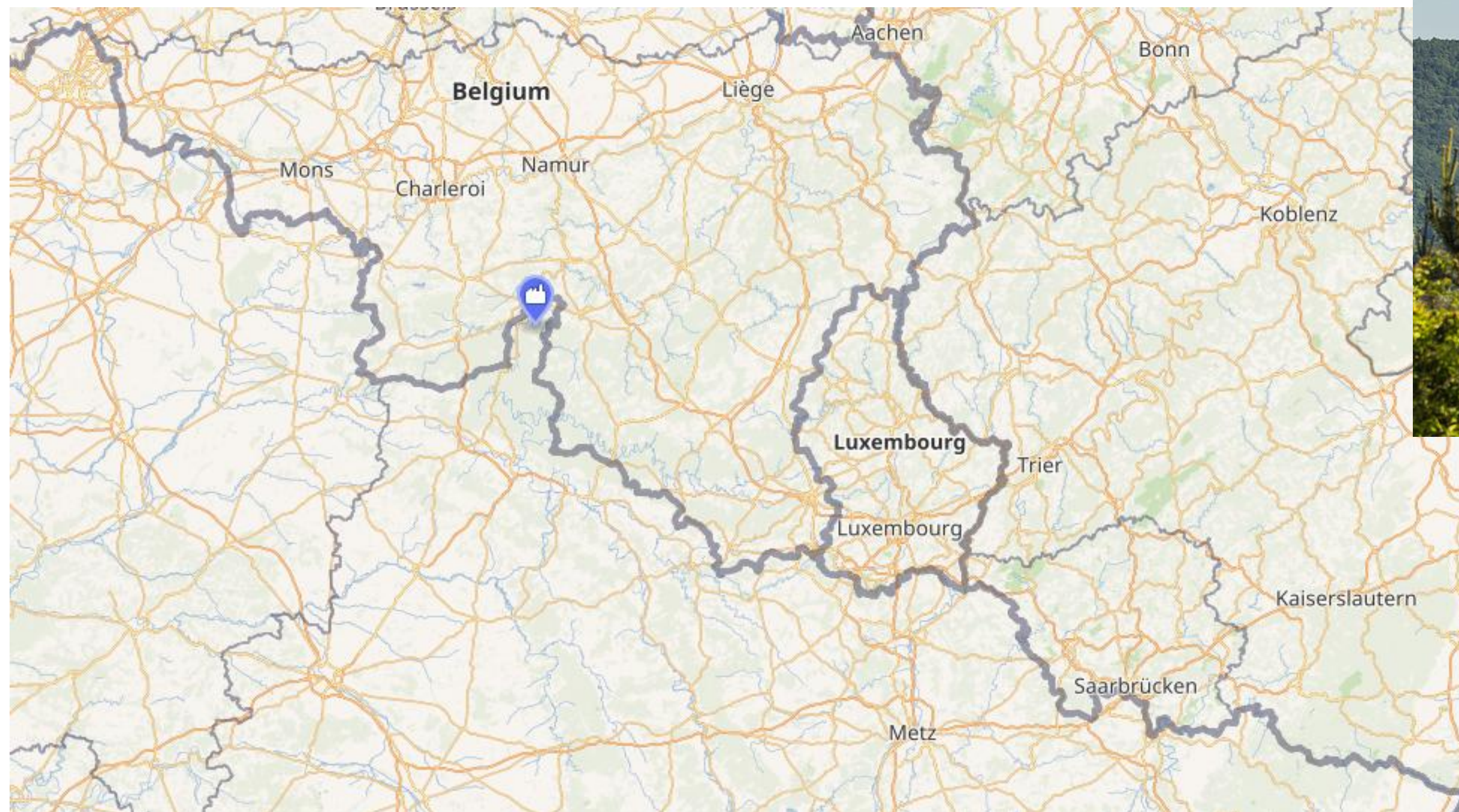
Zasilanie – z jakiej energii korzystają:

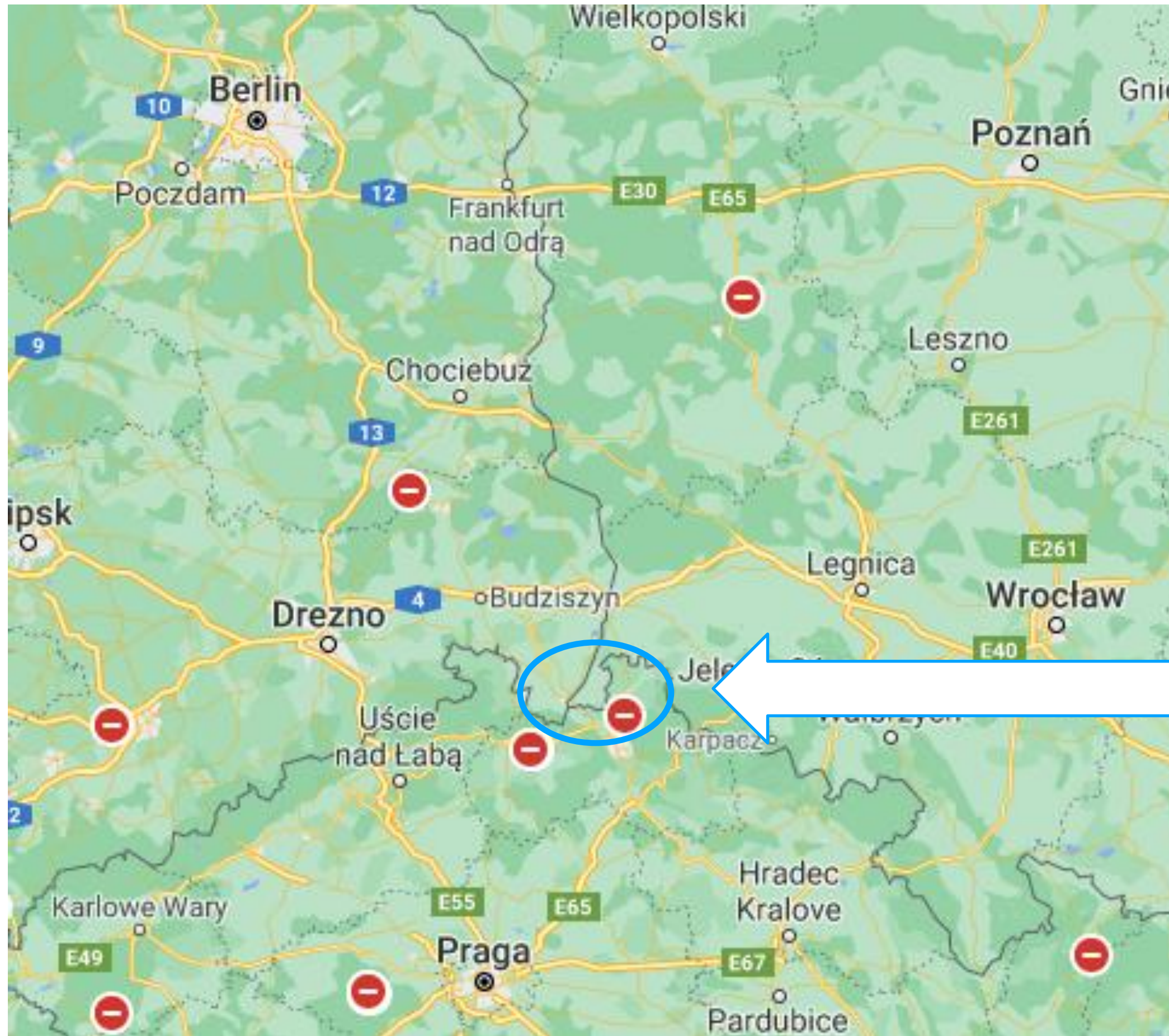
Źródło: Autor na podstawie danych krajowych

W dobie różnego rodzaju optymalizacji oraz rozwoju szeroko rozumianej automatyzacji istnieje potrzeba efektywnych rozwiązań inżynierskich, pozwalających na racjonalne sterowanie rozbudowanymi instalacjami przemysłowymi, które często swoimi rozmiarami przerastają całe kraje.

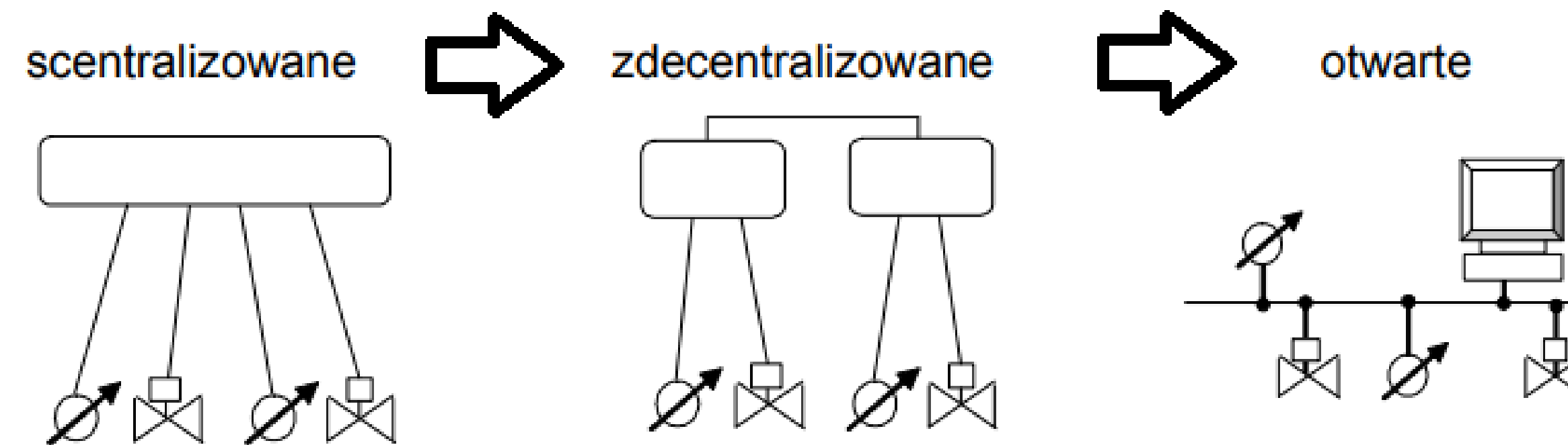

Ewolucja systemów sterowania

Ewolucja systemów sterowania

Systemy DCS

Distributed Process Control – Systemy Sterowania Rozproszonego

DCSy to systemy które mogą zarządzać całym rozproszonym procesem technologicznym, a dla bezpieczeństwa inteligencja komputerów (czyli algorytmy sterujące) były umieszczone w szeregu urządzeń (komputerów) które finalnie były połączone w sieć komputerową. W założeniu tego typu systemy nie powinny nigdy zawieść i zapewnić ciągłość procesu.

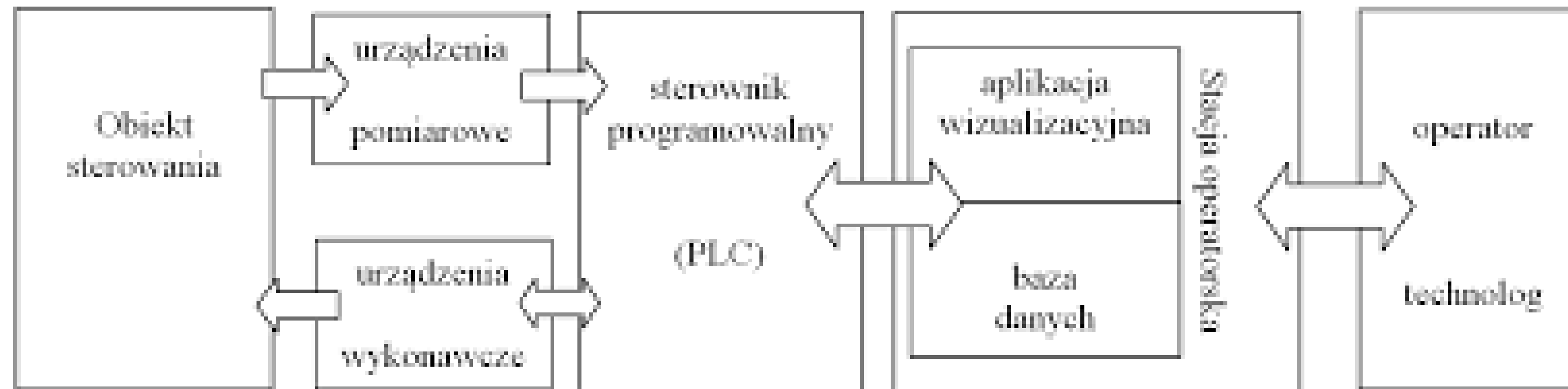
System DCS

Wszystkie pomiary z danego procesu poprzez moduły wejściowe są przekazywane do DCS (do poszczególnych sterowników które realizują algorytmy regulacji a połączenie wszystkich urządzeń w sieć powoduje że „wszyscy wiedzą o wszystkim”. Jest zapewniona wymiana informacji i dostęp każdego urządzenia (sterownika, komputera) do każdego wybranego punktu procesowego.

Definicja DCS

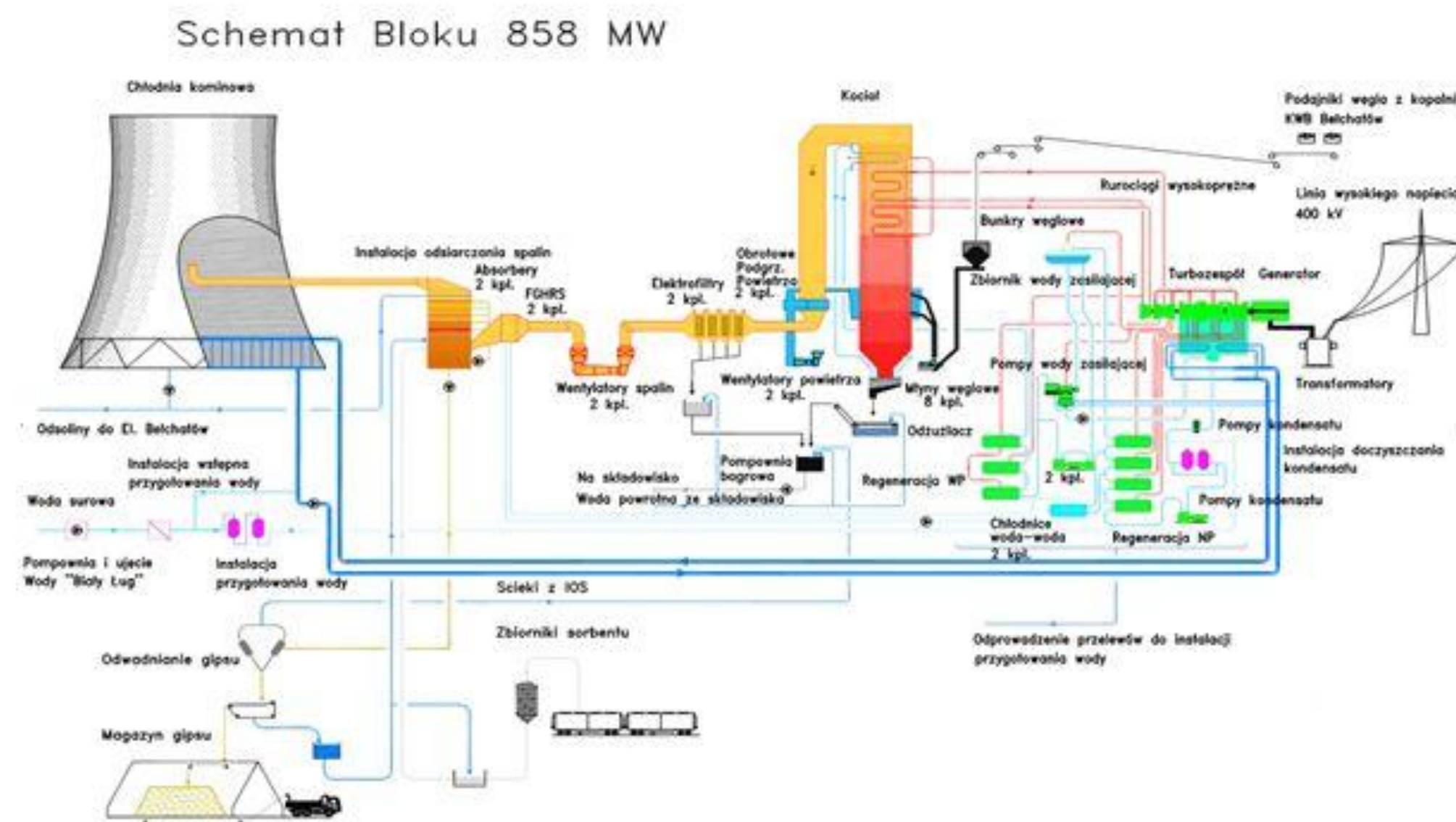
System Sterowania Rozproszonego można definiować jako sieć rozproszonych komputerów realizujących kompleksowe sterowanie procesem, w czasie rzeczywistym. W systemie istnieje jednolita baza danych punktów procesowych umożliwiająca ich identyfikację i dostęp każdego urządzenia do każdej informacji.

Rys. 1. Uproszczony schemat klasycznego systemu automatyki z zastosowaniem PLC

Wyposażenie elektrowni Bełchatów

Blok wyposażony został w instalacje pomocnicze umożliwiające jego funkcjonowanie jako samodzielnej jednostki.

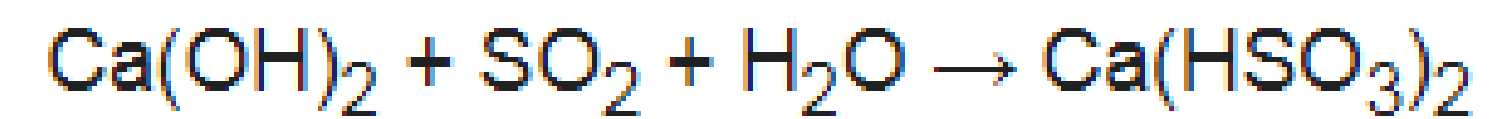
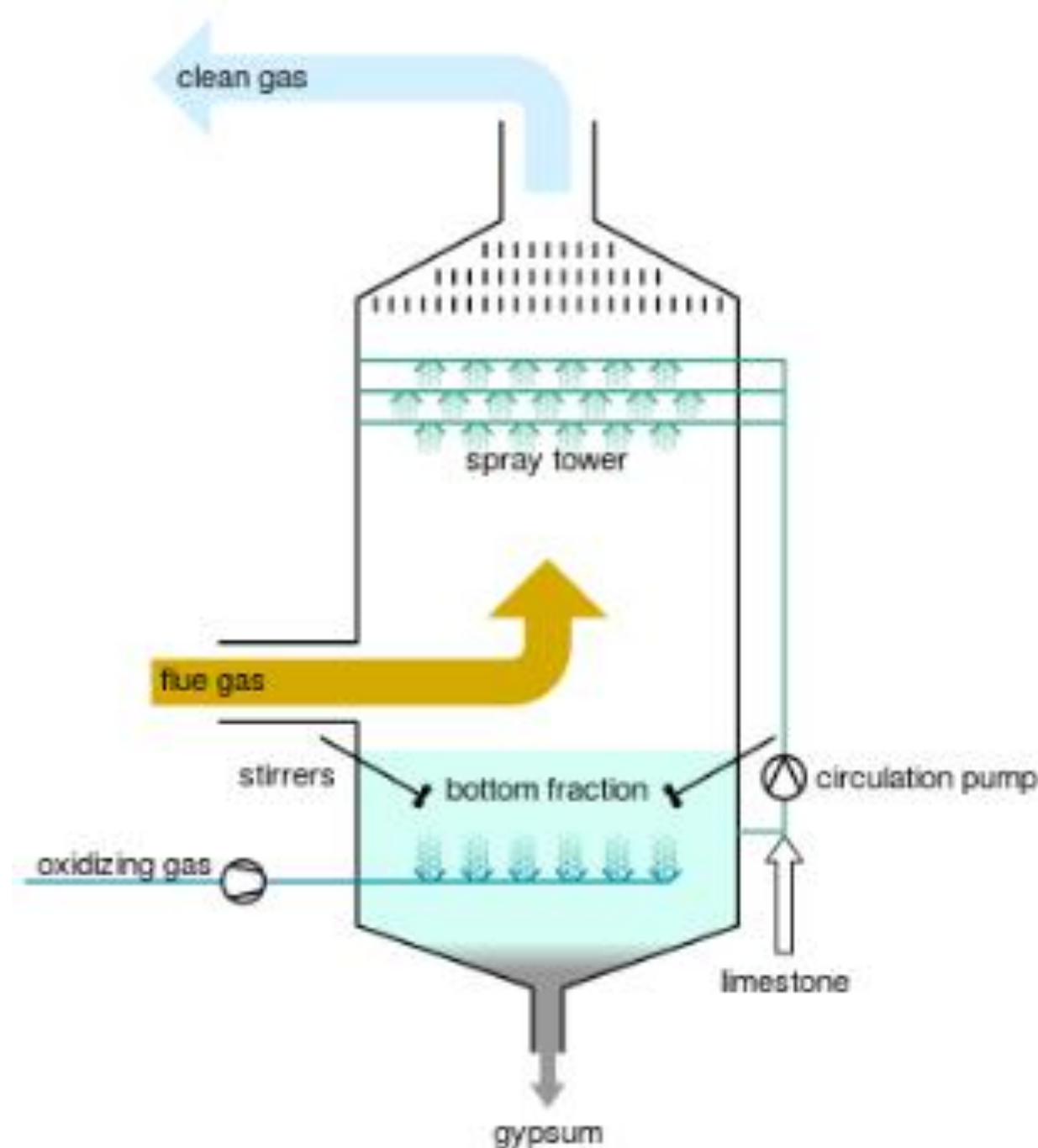
Są to:

- Stacja przygotowania wody,
- Instalacja rozładunku i magazynowania oleju opałowego,
- Instalacja odpopielania,
- Instalacja rozładunku i magazynowania mączki kamienia wapiennego,
- Magazyn gipsu ze stacją załadunku na samochody,
- Pompownia wody ppoż.,
- Sprężarkownia,
- Zespół awaryjnych generatorów energii elektrycznej,
- Rozproszony system sterowania.

<https://elbelchatow.pgegiel.pl/Technika-i-technologie/Blok-energetyczny-858-MW>

Odsiarczanie spalin

Systemy DCS

- programowanie przy pomocy zdefiniowanych bloków funkcjonalnych
- przechowywanie aktualnej dokumentacji dla całego systemu na stacji inżynierskiej DCS
- archiwizacja zdarzeń, alarmów (nawet kilkuletnia)
- posiadanie redundantnych (nadmiarowych) elementów takich jak kontrolery, układy wejść-wyjść, stacje operatorskie
- możliwość załadowania i zmian w programie bez zatrzymywania systemu (procesu)
- możliwość wymiany hardware bez zatrzymywania systemu
- sprawna obsługa bardzo dużych obiektów (>20000 I/O)
- możliwość równoczesnego programowania z kilku stacji inżynierskich
- możliwość podłączenia wszystkich typów urządzeń pomiarowych i wykonawczych o różnych standardach komunikacji (Foundation Fieldbus, Profibus, Modbus etc.)

DCS

- DCS – dla układów o charakterze ciągłym, sterowanie procesowe - zadań regulacji ciągłej z wykorzystaniem sygnałów analogowych. Ich głównymi aplikacjami były sektory chemiczny i rafinerie czyli systemy wielkiej skali.

Systemy SCADA

Supervisory Control And Data Acquisition

SCADA - system informatyczny nadzorujący przebieg procesu technologicznego lub produkcyjnego. Jego główne funkcje obejmują zbieranie aktualnych danych (pomiarów), ich wizualizację, sterowanie procesem, alarmowanie oraz archiwizację danych.

Systemy SCADA zastępują tablice synoptyczne stosowane w sterowaniach i posiadają wiele innych dodatkowych funkcji.

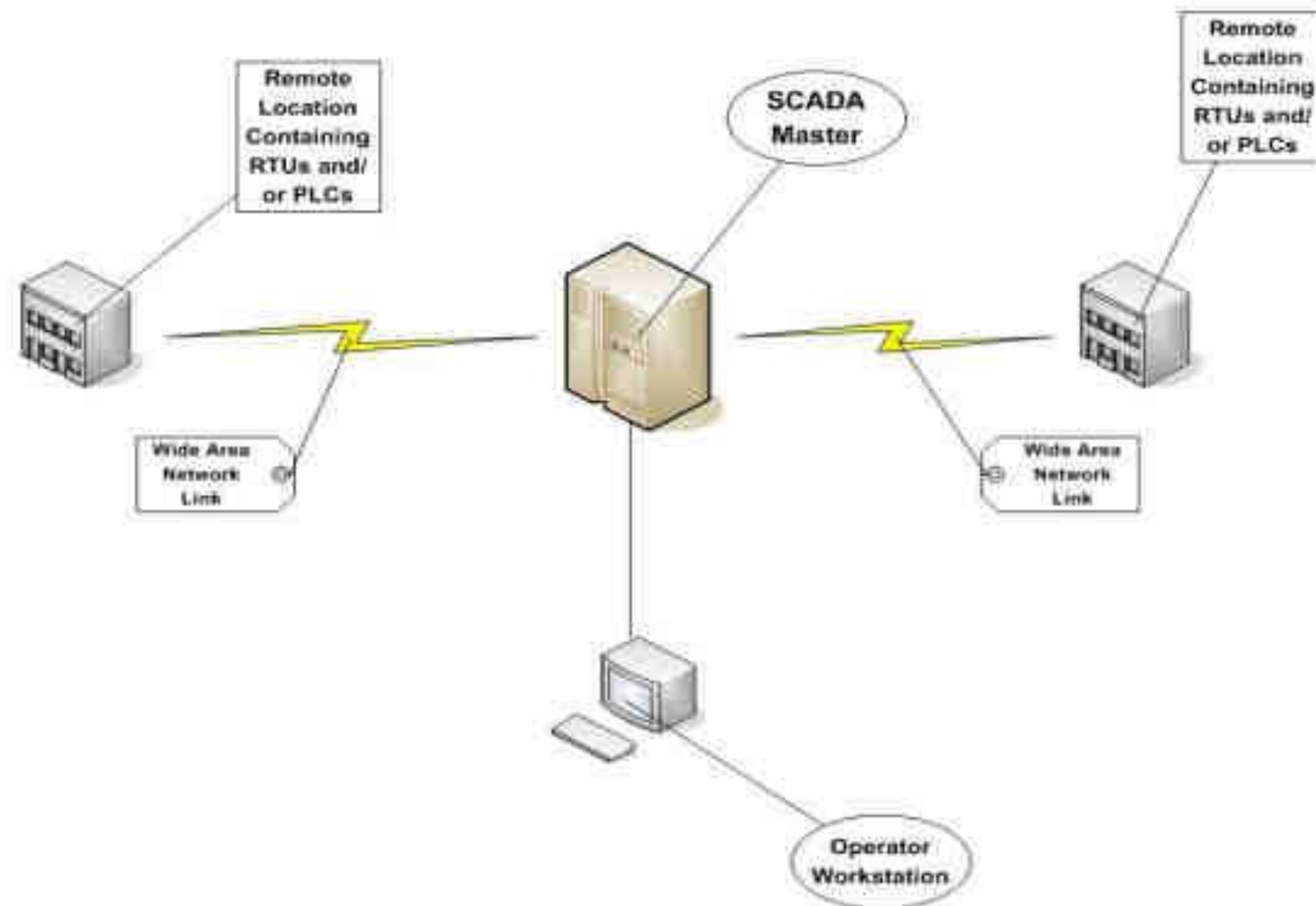
SCADA

System SCADA współpracuje zawsze z urządzeniami mającymi możliwości komunikacji cyfrowej (regulatory cyfrowe, przetworniki inteligentne) i połączonymi z nadzorowanym procesem za pośrednictwem interfejsu procesowego.

SCADA

Termin SCADA zwykle odnosi się do systemu komputerowego, który pełni rolę nadrzędną w stosunku do sterowników PLC i innych urządzeń. Na ogół to sterowniki PLC połączone są bezpośrednio z urządzeniami wykonawczymi (zawory, pompy itp.) i pomiarowymi (czujniki temperatury, poziomu itp.) i zbierają aktualne dane z obiektu oraz wykonują automatyczne algorytmy sterowania i regulacji. Za pośrednictwem sterowników PLC dane trafiają do systemu komputerowego i tam są archiwizowane oraz przetwarzane na formę bardziej przyjazną dla użytkownika. Operatorzy systemu zadają generalne parametry procesu lub prowadzą proces w trybie ręcznym, czy awaryjnym.

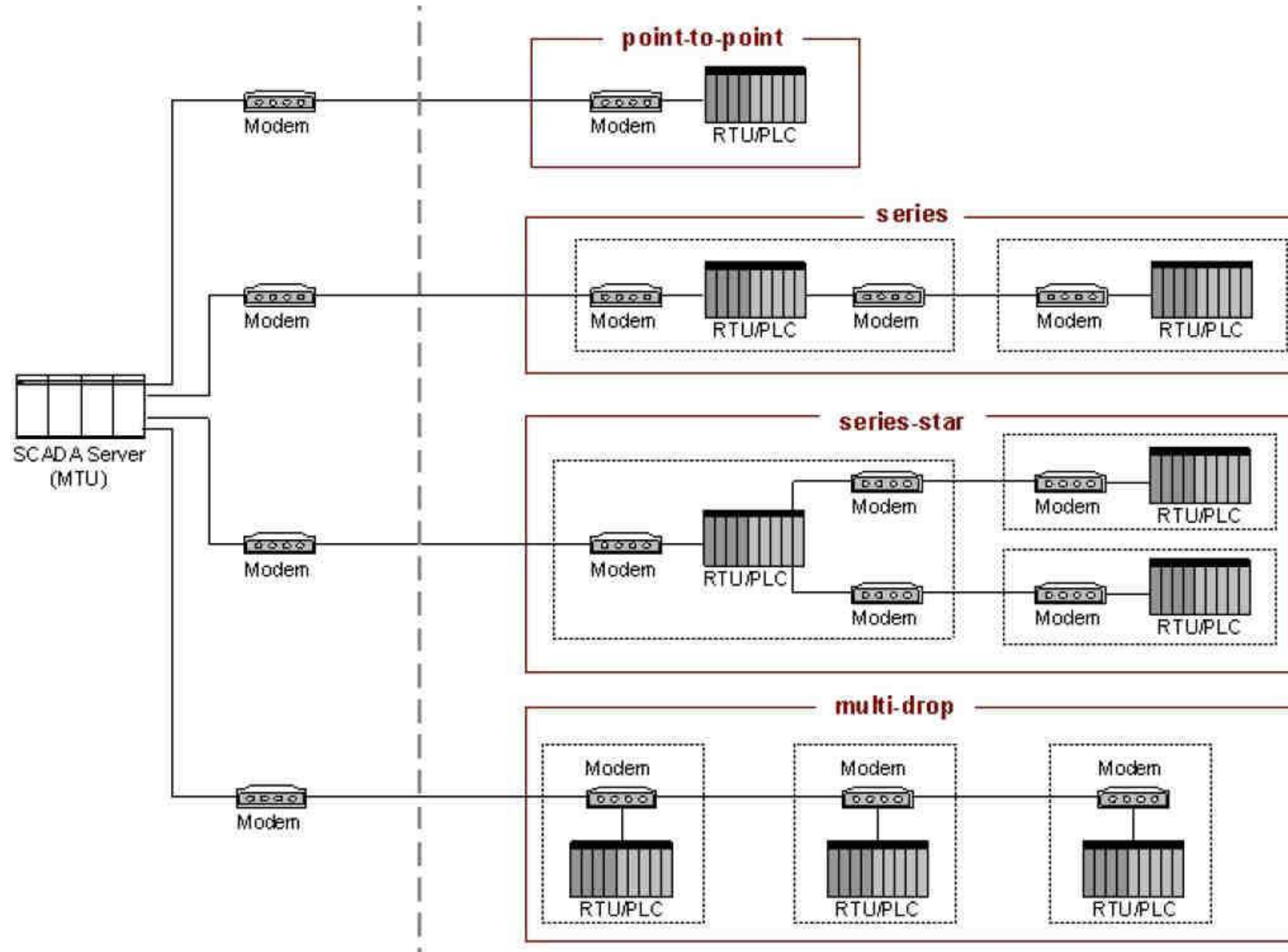
Funkcje systemów SCADA

Wizualizacja pracy urządzenia/ instalacji,

- Uruchamianie i zatrzymywanie całej instalacji lub jej części,
- Monitorowanie i nadzór przebiegu procesu,
- Wykrywanie i sygnalizacja stanów awaryjnych,
- Archiwizacja danych procesowych,
- Zadawanie parametrów regulatorów pracujących na stopniu bezpośrednim,
- Sterowanie zdalne (automatyczne lub ręczne).

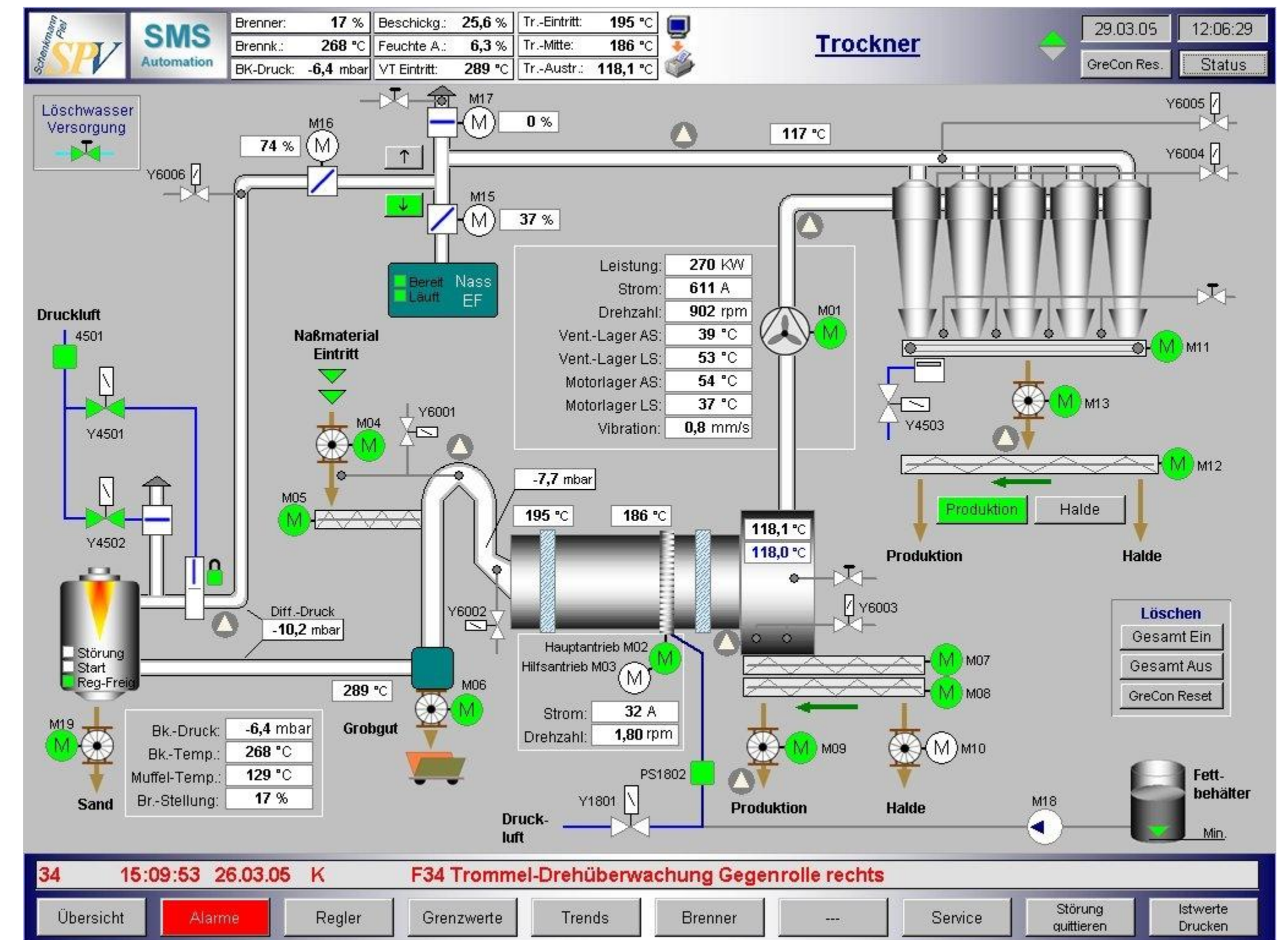
SCADA

SCADA

W typowej sytuacji różne grupy użytkowników mają dostęp do różnych funkcji systemu. Należy tu rozróżnić przykładowo:

- technologów,
- automatyków,
- informatyków,
- kierownictwo wydziału produkcyjnego,
- zarząd

SCADA

Winlog SCADA software – Sielco Sistemi SCADA system with OPC Client.

MicroSCADA. Produkt firmy ABB służący do wizualizacji stacji elektroenergetycznej

WinCC firmy Siemens

Wonderware InTouch – system SCADA z wbudowanym dostępem zdalnym[37]

Simatic WinCC

System nadrzędnego sterowania i akwizycji danych SCADA oraz interfejs operatorski HMI, produkowany przez firmę Siemens. System pozwala na tworzenie aplikacji służących do monitorowania i sterowania fizycznymi procesami przemysłowymi i infrastrukturalnymi obejmującymi proste, złożone jak i rozproszone struktury konfiguracji. SIMATIC WinCC może być wykorzystywany w ramach systemów DCS SIMATIC PCS7 oraz Teleperm. WinCC zostało opracowane pod kątem pracy w środowisku Microsoft Windows. System wykorzystuje bazę danych Microsoft SQL Server do długoterminowej archiwizacji danych procesowych oraz pozwala na wykorzystanie aplikacyjnych interfejsów programistycznych VBScript i ANSI C.

Simatic WinCC

HMI

HMI (ang. Human-Machine Interface) to przemysłowy interfejs między maszyną lub procesem a operatorem, który go obsługuje. Dzięki HMI osoba odpowiedzialna za realizację zadań produkcyjnych może wpływać na przebieg procesu i go kontrolować.

HMI

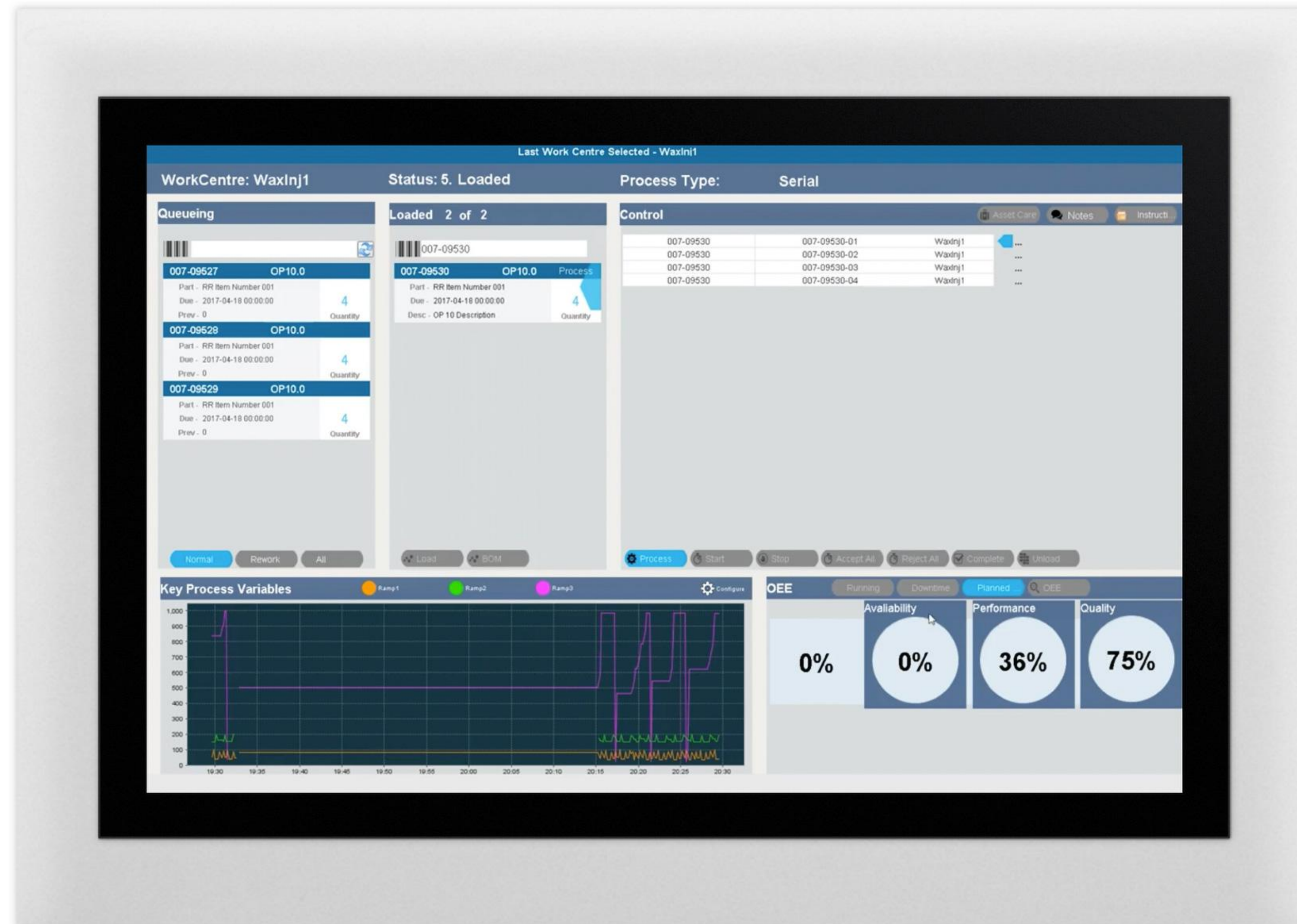

Simatic HMI

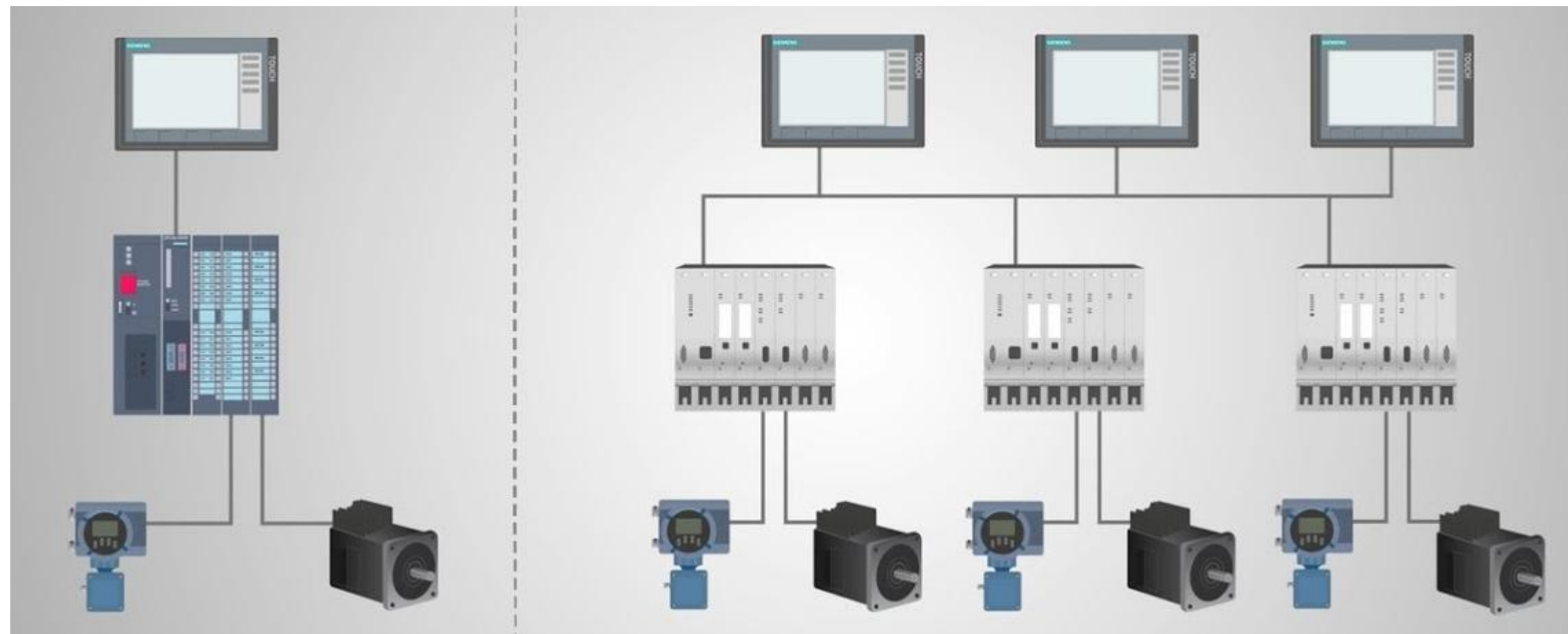

Dziękuję za uwagę